

Huvudman

Vittraskolorna AB

Organisationsnummer 556458-6716

Beslut

Datum 2026-10-21

Dnr SI 2025:7772

Sida 1 (7)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Vittra Östertälje i Södertälje kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 2 februari 2026

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Vittraskolorna AB avseende brister rörande betyg. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av Vittra Östertälje i Södertälje kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande betyg, nationella prov samt särskilt stöd.

Skolinspektionen har den 2 februari 2026 beslutat att förelägga Vittraskolorna AB att senast den 22 juni 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande betyg.

Vittraskolorna AB har kommit in med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har, vid uppföljningsbesök den 16 september 2026, genomfört intervjuer med lärare och rektorn. Som en del av tillsynen har även skolans betygskatalog granskats. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Vittraskolorna AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beslut om betyg

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav vad gäller beslut om betyg. Utredningen visade att legitimerade lärare som själva bedrivit undervisning vid tidpunkten för när betyg skulle sättas inte alltid hade beslutat om betyg självständigt. Skolinspektionen förelade huvudmannen att upphöra med att låta personer som inte varit med och bedrivit undervisning vid den tidpunkt när betyg ska sättas, vara med och fatta beslut om betyg i de fall undervisande lärare är legitimerad.

Lärare och rektorn uppger att det numera är undervisande lärare som fattar beslut om betyg. De uppger också att om den undervisande läraren inte är legitimerad sätts betyg tillsammans med en legitimerad lärare. Rektorn uppger vidare att en legitimerad lärare numera sätter betyg självständigt även om läraren inte är behörig i det aktuella ämnet.

I den förteckning över undervisande personal som getts in i ärendet anges avseende en lärare att ansökan om legitimation pågår. På fråga från Skolinspektionen om det innebär att den aktuella läraren inte var legitimerad vid tidpunkten för betygsättning svarar rektorn ja och tillägger att läraren var klar med sin examen men att hen inte fått sin legitimation ännu. Rektorn uppger vidare att läraren satte betyg på egen hand.

Av betygs katalogen framgår att elever har fått ett högre betyg efter provning. Rektorn uppger att det är skolans specialpedagog som har undervisat dessa elever i lovskola och genomfört provningen men att det är elevernas ordinarie lärare som har satt betyget efter provning.

Rättelse och ändring av betyg

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav vad gäller rättelse och ändring av betyg.

Utredningen visade att rättelse av betyg hade genomförts av annan person än rektorn och att ändring av betyg i ett fall hade gjorts av endast en av de två lärare som fattat det ursprungliga beslutet om betyg. Skolinspektionen förelade huvudmannen att se till att rättelse görs av rektor och att ändring av betyg görs av den eller de som har fattat det ursprungliga beslutet om betyg om inte någon undantagssituation föreligger.

Flera lärare uppger att det inte har varit aktuellt för dem att rätta eller ändra betyg. Lärarna uppger vidare att de har tagit fram en ny rutin för att undvika att fel betyg läggs in i systemet. Rutinen innebär att lärarna skriver in alla betyg i skolans digitala system. Innan betygen klarmarkeras och registreras i systemet går lärarna igenom de inlagda betygen tillsammans med skolans administratör. Administratören läser upp betygen och läraren säkerställer att de överensstämmer med beslutat betyg för respektive elev. En lärare uppger att hen missade att gå igenom uppgifterna tillsammans med administratören och råkade skriva in fel betyg i betygskatalogen och att hen då fick skriva in de rätta uppgifterna och signera på nytt. Rektorn bekräftar att en rättelse av betyg har gjorts och uppger att rättelsen gjordes av läraren som satte det ursprungliga betyget. Rektorn uppger vidare att såväl rättelser som ändringar av betyg görs av undervisande lärare.

Betygskatalog

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav vad gäller betygskatalog. Utredningen visade att det i flera fall var otydligt vilken eller vilka lärare som fattat beslut om betyg. Det framgick vidare inte om de korrigeringar av betyg som genomförts var rättelser eller ändringar och i ett fall var rättelsen/ändringen inte daterad. Det gick inte heller att utläsa vem som genomfört rättelsen/ändringen. Skolinspektionen förelade huvudmannen att se till att betygskatalogen uppfyller författningarnas krav. Detta innebar att huvudmannen skulle se till att det av betygskatalogen framgår vem eller vilka som har beslutat om betyg och att rättelser och ändringar dateras och signeras i enlighet med gällande föreskrifter samt att det framgår av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskatalog för vårterminen 2026. Betygskatalogen är utformad på så sätt att det finns en sida per ämne där samtliga elevers betyg i det aktuella ämnet framgår. I de fall en lärare har beslutat om betyg är det också endast den läraren som har signerat och daterat betygsuppgifterna. I de fall en lärare som inte är legitimerad har beslutat om betyg tillsammans med en legitimerad lärare är det båda lärarna som har signerat och daterat betygsuppgifterna. Vidare har rättelser och ändringar daterats och signerats och det framgår i alla fall utom ett om det är en rättelse eller ändring som har gjorts. I ett fall har

bokstaven 3 strukits över och ersatts av ett streck. Det framgår inte om det är en rättelse eller ändring. Rektorn uppger att det är en rättelse som gjorts.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen har lämnat synpunkter på tjänsteanteckningen som upprättades vid Skolinspektionens besök. Huvudmannen anger i samband med detta att huvudmannen noterat att skolans rutiner i vissa fall inte har följts fullt ut och att huvudmannen ser ett behov av att säkerställa att skolans rutiner tillämpas korrekt vid betygssättning. Huvudmannen anger bland annat att de ser allvarligt på situationen att en lärare satt betyg på egen hand innan hen fått sin legitimation. Huvudmannen konstaterar att det rör sig om ett kommunikationsmisstag då läraren har en examen men anger vidare att det finns ett behov av att säkerställa att rutinerna efterlevs i praktiken. Huvudmannen anger vidare att huvudmannens och skolans rutin är att det är rektorn som kan rätta ett betyg som innehåller ett uppenbart fel, till exempel att fel betyg skrivits in i betygskatalogen av misstag, och att det också är rektorn som ska signera en sådan rättelse. Huvudmannen anger vidare att huvudmannen med anledning av detta har gått igenom gällande bestämmelser och rutiner för rättelse och ändring av betyg med tillförordnad rektor.

Huvudmannen redogör vidare för ytterligare åtgärder som vidtas för att säkerställa att rutinerna tillämpas korrekt. Huvudmannen har bland annat tillsatt huvudmannens verksamhetsutvecklare som biträdande rektor på 80% i syfte att stärka skolans ledningskapacitet och ge verksamheten ett kontinuerligt och verksamhetsnära stöd. Vidare kommer huvudmannen den 2 december 2026 att genomföra en workshop för skolans personal med fokus på betygssättning, ansvarsfördelning, gällande bestämmelser och skolans rutiner. Enligt huvudmannen kommer betygssättningen under innevarande läsår att genomföras i enlighet med skolans fastställda betygspan där ansvar, arbetsgång och kontrollmoment inför och i samband med betygssättningen tydliggjorts och delgetts personalen.

Rättslig reglering

Beslut om betyg

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Av 10 kap 23 § skollagen framgår att den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att genomgå provning för betyg. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ett avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan. Den som har fått undervisning i lovskola enligt 23 b § andra stycket ska av huvudmannen erbjudas att i anslutning till lovskolan genomgå provning för betyg i de ämnen undervisningen i lovskolan har avsett. Bestämmelserna om betygssättning i detta kapitel och i 3 kap. ska i tillämpliga delar gälla i fråga om provningen.

Rättelse och ändring av betyg

Av 3 kap. 19 § skollagen framgår att ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövligt. Vid rättelse ska ett nytt skriftligt betyg utfärdas och den oriktiga betygshandlingen om möjligt förstöras.

Av 3 kap. 20 § första stycket skollagen framgår att om den eller de som har fattat ett beslut om betyg finner att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks.

Av andra stycket framgår att ändring enligt första stycket ska göras av rektorn om

1. den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl,
2. det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller
3. det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas.

Betygskatalog

Av 6 kap. 10 § skolförordningen (2011:185) framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn

ansvarar för att betygskatalogen förs.

Av 6 kap. 23 § skolförordningen framgår att ytterligare föreskrifter om utformningen av betygskatalog framgår av Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygskatalog.

Av 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället signeras elektroniskt. En datering och en signatur enligt första stycket får omfatta flera uppgifter under förutsättning att det är tydligt vilka betygsuppgifter som dateringen och signaturen avser.

Av 8 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår bland annat att en betygskatalog ska innehålla skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn på eleven och elevens personnummer, namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg samt namn på klass eller motsvarande.

Av 15 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att rättelser av betyg och om ändring av uppenbart oriktiga betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 § första stycket. En datering och en signatur av rättelser och ändringar får inte omfatta flera betygsuppgifter. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte följt föreläggandet fullt ut och att det alltså finns brister vad gäller betyg.

Utredningen visar att rättelse av betyg fortfarande genomförs av annan än rektorn, vilket strider mot författningarnas krav. Utredningen visar vidare att det fortfarande inte alltid framgår av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som gjorts. Detta innebär att bristerna inte är fullt ut avhjälpda i dessa delar.

Utredningen visar vidare att en lärare fattat beslut om betyg på egen hand innan dess att läraren fått sin legitimation. Utredningen visar också att beslut om betyg efter provning inte fattas av den lärare som har genomfört provningen utan av elevernas ordinarie lärare. Detta är också en brister.

Vad gäller övriga brister framkommer inte annat än att huvudmannen har vidtagit åtgärder och att bristerna är avhjälpda.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Vittraskolorna AB:s verksamhet vid Vittra Östertälje uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller betyg. Av utredningen framgår emellertid att huvudmannen har avhjälpt flera av de brister som påtalats i Skolinspektionens tidigare beslut. Huvudmannen har efter Skolinspektionens uppföljningsbesök även identifierat att skolans rutiner inte alltid har följts fullt ut och vidtagit åtgärder för att säkerställa att rutinerna följs framöver. Mot denna bakgrund och med beaktande av den utbildningsinsats som kommer att genomföras bedömer Skolinspektionen att det föreligger särskilda skäl att avstå från att ingripa. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

X Hanna Lindvall

Beslutsfattare
Signerat av: Hanna Lindvall

X Anna Thuröe

Föredragande
Signerat av: Anna Thuröe